

CAPITOLUL V: Prezentarea măsurilor

FIȘA MĂSURII

Denumirea măsurii: investiții în sectorul agricol

Codul măsurii: M1/2A

Tipul măsurii: Investiții

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la Obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

În conformitate cu obiectul Acordului de Parteneriat și din analiza SWOT, există o serie de nevoi pentru investiții în sectorul agricol din zona acoperită de cele 6 UAT, în scopul modernizării activităților agricole atât în sectorul vegetal, cât și în sectorul animal, ca:

- înzestrarea tehnică a fermelor, precum echipamente, mașini și utilaje performante, sisteme eficiente de irigare la nivelul fermei (tehnologii de irigare la nivelul fermei care să conducă la economisirea apei),
- stimularea cultivării și depozitării de legume-fructe (soiuri autohtone, adaptate condițiilor pedoclimatice, construcții, spații protejate de cultivare a legumelor), a culturilor de câmp (soiuri autohtone), creșterii efectivelor de animale (suine, bovine și păsări) și valorificarea raselor autohtone,
- investiții pentru a promova utilizarea eficientă a resurselor și a calității aerului, inclusiv producția de energie regenerabilă pentru utilizare proprie, precum și pentru reducerea emisiilor de GES și amoniac din agricultură.

Gradul relativ scăzut de dotare și tehnologiile depășite utilizate în majoritatea exploatațiilor agricole și a unităților de profil, se reflectă în nivelul redus al productivității muncii din sector și în calitatea produselor. Prin urmare, se impune introducerea de tehnologii noi, moderne și prietenoase cu mediul (acoperite de secțiunea privind contribuția măsurii la DI menționat mai jos) care să contribuie la creșterea nivelului global de performanță al exploatațiilor. Accentul va fi pus, în special, pe exploatațiile cu potențial de creștere și de a deveni competitive prin investiții.

De asemenea există o gamă variată de potențiale resurse de producție a energiei regenerabile din agricultură (resturile vegetale rezultate în urma recoltării produselor agricole sau deșeurile rezultate din creșterea animalelor), însă nivelul de utilizare și valorificare este redus ca urmare a limitărilor tehnologice, a eficienței economice și a restricțiilor de mediu. Aceste resurse, alături de celelalte resurse regenerabile (energia solară, eoliană, geotermală etc), pot fi folosite pentru a obține energie regenerabilă care să fie utilizată în propriul proces productiv al fermelor, contribuind, în acest fel, la reducerea costurilor cu energia (electricitatea și agentul termic) și pentru a contribui la eforturile de dezvoltare a unei economii cu emisii reduse de carbon.

De asemenea pe fondul declinului major din ultima perioadă al cultivării în spații protejate a legumelor, precum și a declinului pieței românești de produse locale, în ciuda unui climat favorabil pentru producția lor, investițiile care prevăd astfel de culturi vor fi de asemenea prioritizate.

Justificare și corelare cu analiza SWOT a alegerii măsurii

După cum a reieșit din analiza SWOT, cu toate că există un potențial agricol dezvoltat și exploatarea culturilor agricole are un rol semnificativ în economia zonei, slaba dotare a sectorului agricol constituie un impediment în valorificarea acestui potențial.

De asemenea, resursele financiare limitate necesare pentru investiții în agricultură constituie un impediment în dezvoltarea sectorului, în condițiile în care există o competiție puternică la nivel național din partea marilor fermieri.

Obiectivul de dezvoltare rurală: conf art. 4 al Reg (UE) nr. 1305/2013, măsura se încadrează în obiectivul 1) de restructurare și creștere a viabilității exploatațiilor agricole.

Obiective transversale: mediu și climă, inovare

Obiective specifice ale măsurii: 1. Dezvoltarea sectorului agricol printr-o mai bună utilizare a resurselor naturale și umane și a factorilor de producție.

Măsura contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013:

- **P2:** Creșterea viabilității fermelor și a competitivității tuturor tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor;

- **P5:** Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și rezistentă la schimbările climatice în sectoarele agricol, alimentar și silvic.

Măsura contribuie obiectivelor art. 17 - Investiții în active fizice din Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Obiective transversale: mediu și climă, inovare Prin utilizarea de mașini și echipamente performante, implementarea măsurii contribuie la reducerea emisiilor de carbon, la diminuarea schimbărilor climatice. Prin adoptarea unor tehnologii noi, performante, aplicarea măsurii are și caracter inovator.

Măsura contribuie direct la domeniul de intervenție 2A - Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea sporirii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole.

Sprijinul acordat prin măsura 1/2A vizează investiții care să conducă la creșterea nivelului de dotare tehnică al exploatațiilor agricole cu potențial în implementarea proiectelor de investiții viabile, care să asigure continuarea procesului de modernizare al exploatațiilor agricole prin modernizarea construcțiilor fermei, echipamentelor și utilajelor tehnice (inclusiv a instalațiilor de irigații performante la nivelul fermei), îmbunătățirea calității activelor, scăderea consumului de energie și care să vizeze diversificarea producției agricole pentru a îmbunătăți viabilitatea economică a exploatației agricole.

Domenii de intervenție complementare:

DI 5C Facilitarea furnizării și a utilizării resurselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor, a reziduurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei;

DI 5D Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac din agricultură.

DI 5E Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici și a creării de locuri de muncă

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: prioritatea P3: **M2** (fermierii, ca beneficiari direcți ai măsurii, sunt potențiali beneficiari indirecti ai investițiilor în domeniul social și de integrare a romilor, aceasta fiind o măsură care se adresează populației cu probleme sociale din zona GAL, ca grup țintă), **M4** (fermierii sunt potențiali beneficiari direcți ai măsurii, pentru diversificarea activităților proprii), **M5** (fermierii sunt potențiali beneficiari direcți ai măsurii pentru creșterea economică a fermei prin dezvoltarea de activități non-agricole).

Sinergia cu alte măsuri din SDL: M2, M3

2. Valoarea adăugată a măsurii

Având în vedere că în zona acoperită de GAL "PLAIURI PRAHOVENE" activitatea preponderentă a locuitorilor este agricultura, prin implementarea măsurii M1/2A în cadrul SDL se aduce un aport substanțial în dezvoltarea sectorului agricol în zonă. Prin folosirea unor echipamente și tehnologii performante, fermierii vor avea posibilitatea creșterii producției agricole și a productivității muncii. De asemenea măsura contribuie la dezvoltarea resurselor umane și utilizarea de know-how, se vor crea și păstra locuri de muncă pentru populația din zonă. Astfel, prin creșterea veniturilor și, implicit, reducerea cheltuielilor, implementarea măsurii va aduce plusvaloare atât comunității cât și teritoriului GAL. Faptul că activitatea din agricultură este preponderentă în zona GAL, implementarea acestei măsuri este **foarte relevantă în SDL** și este abordată cu prioritate.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Reg. (UE) Nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a R (UE) nr. 1083/2006 al Consiliului

- Hotărârea nr. 226/2015 a Guvernului, privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Grupul țintă al măsurii este constituit populația din zona GAL.

Beneficiarii direcți ai măsurii sunt fermierii din zonă:

- fermieri, cu excepția persoanelor fizice neautorizate ;
- cooperative (cooperativele agricole și societățile cooperative agricole), grupuri de producători, constituite în baza legislației naționale în vigoare care deservesc interesele membrilor;
- a) formele de organizare recunoscute conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare;

b) persoane juridice de drept privat, altele decât cele prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2008, cu modificările și completările ulterioare;

Beneficiarii indirecți, prin valorificarea producției realizate de beneficiarii direcți, ca și prin creșterea veniturilor din agricultură, sunt **toți locuitorii din zona GAL**, în special populația activă din teritoriu și gospodăriile individuale.

5. Tip de sprijin

În conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013, sprijinul constă în:

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

6.1. Tipuri de acțiuni eligibile:

6.1.1. Sectorul vegetal:

- Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor vegetale, inclusiv pomicole, capacități de stocare, condiționare, sortare, ambalare a producției vegetale pentru creșterea valorii adăugate a produselor;
- Înființare și/sau modernizarea căilor de acces în cadrul fermei, inclusiv utilități și racordări;
- Investiții în procesarea produselor agricole la nivel de fermă, precum și investiții în vederea comercializării (precum magazinele la poarta fermei sau rulotele alimentare prin care vor fi comercializate exclusiv propriile produse agricole); investițiile de procesare la nivelul fermei vor fi realizate doar împreună cu investițiile în modernizarea/dezvoltarea fermei (considerate ca fiind proiecte ce vizează un lanț alimentar integrat și adăugarea de plus valoare la nivel de fermă).
- Investiții în înființarea și/sau modernizarea instalațiilor pentru irigații în cadrul fermei, inclusiv facilități de stocare a apei la nivel de fermă, cu condiția ca acestea să reprezinte o componentă secundară într-un proiect de investiții la nivel de fermă;
- Investiții în producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile, cu excepția biomasei, (solară, eoliană, cea produsă cu ajutorul pompelor de căldură, geotermală) în cadrul fermei, ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;
- Investiții în instalații pentru producerea de energie electrică și/sau termică, prin utilizarea biomasei (din deșeuri/produse secundare rezultate din propria activitate agricolă), ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;
- Investiții necorporale: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci în conformitate cu la art 45 (2) (d) din Reg. 1305/2013;

6.1.2. Sectorul animal:

- Investiții în înființarea, extinderea și/sau modernizarea fermelor zootehnice, inclusiv tehnologii eficiente de reducerea emisiilor poluării și respectarea standardelor Uniunii care vor deveni obligatorii pentru exploatații în viitorul apropiat, și cele pentru depozitarea/gestionarea adecvată a gunoii de grajd în zonele unde această cerință este în curs de aplicare.

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt eligibile dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) dacă respectă prevederile art. 45 din Regulamentul nr. 1305/2013;
- b) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii ori din cerințele minime impuse de PNDR 2014 - 2020;
- c) sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, document de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;
- d) sunt necesare în procesul de achiziții publice pentru activitățile eligibile ale operațiunii;
- e) sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții - montaj.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;

- Solicitantul trebuie să demonstreze asigurarea cofinanțării investiției
- ~~Investiția trebuie să se realizeze în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică de minimum 8.000 SO;~~

• Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin una din acțiunile eligibile prevăzute prin măsură;

- Investiția demonstrează utilitate și crează plusvaloare pentru exploatare;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare;

- În toate cazurile în care proiectul de investiții prevede și investiții în sisteme/echipamente de irigații la nivelul fermei, acestea sunt eligibile doar dacă sunt respectate condițiile specifice menționate în secțiunea "Alte aspecte relevante pentru înțelegerea măsurii."

- Solicitantul va demonstra că profitul mediu anual (ca medie a ultimilor trei ani fiscali) nu depășește de 4 ori valoarea sprijinului solicitat;

- În cazul procesării la nivel de fermă materia primă procesată va fi produs agricol (conform Anexei I la Tratat) și produsul rezultat va fi doar produs din Anexa I la Tratat.

Categoriile de solicitanți/beneficiari ai măsurii, restricționate de la finanțare, vor respecta prevederile HG nr. 226/2015 cu completările și modificările ulterioare.

- Investiția trebuie să se realizeze în teritoriul GAL, în cadrul unei ferme cu o dimensiune economică între 4.000 SO - 100.000 SO (valoarea producției standard).

- Solicitantul va respecta legislația în vigoare (Trimiteri la alte acte legislative) din domeniul :sanatații publice,sanitar-veterinar și de siguranța alimentară,etc.

8. Criterii de selecție

- sectorul prioritar conform analizei socio-economice;
- produse tradiționale;
- asocierea fermierilor, care dețin exploații de dimensiuni mici și/sau medii, în cadrul cooperativelor sau a grupurilor de producători constituite în baza legislației naționale în vigoare.

-grupuri de producatori sau cooperative formate predominant din exploatații agricole având până la 12000 SO ,

-grupuri de producatori sau cooperative formate predominant din exploatații agricole de dimensiuni cuprinse între >12 000 - ≤ 50 000 SO ,

-grupuri de producatori sau cooperative formate predominant din exploatații agricole de dimensiuni cuprinse între >50.000 - ≤ 100.000 SO

În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora se face :

- descrescător în funcție de numărul de locuri de muncă nou create, informație care se va regăsi în planul de afaceri și cererea de finanțare.
- În cazul proiectelor cu același locuri de munca , departajarea acestora, se face în funcție de valoarea eligibilă a proiectului, exprimată în euro, în ordine crescătoare.

Modul de punctare a fiecărui criteriu de selecție se va detalia în Ghidul solicitantului.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Rata sprijinului va fi de max. 90 % din valoarea eligibilă a proiectului (valoare nerambursabilă) în conformitate cu Reg. (UE) nr. 1305/2013 ,și nu va depasi:

- pt achiziții simple - max. 50.000 €
- pt construcții montaj - max. 50.000 €

~~Valoarea sprijinului nerambursabil va fi de maximum 100 000 euro pentru achiziții de utilaje și echipamente și de maximum 200 000 euro pentru investiții cu construcții-montaj.~~ Se vor aplica regulile privind ajutorul de stat, dacă va fi cazul.

Valoarea minima a unui proiect va fi de 5000 euro.

Informații detaliate privind: depunerea proiectelor, selecția, categoriile de beneficiari, costurile eligibile și neeligibile, termene - limită și condiții pentru depunerea cererilor de plată a avansului și a celor aferente tranșelor de plată, tipurile de documente, avize, autorizații sau studii, după caz, se vor detalia în Ghidul solicitantului.

10. Indicatori de monitorizare Avînd în vedere ca măsura se încadrează în domeniul de intervenție 2A, dar contribuie și la crearea de locuri de muncă, indicatorii de monitorizare sunt:

Domeniul de intervenție	Indicator de monitorizare	UM
2A	Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți	Nr 1